

Checklist “Visible learning inside” Hattie.

Vertaling door drs., BA, H. Knippenberg.

Deze checklist is een vertaling van appendix A uit het boek:

Hattie, J. (2012). *Visible learning for teachers: Maximizing impact on learning*. New York: Routledge.

Medewerkers van scholen kunnen deze checklist gebruiken bij de start en tijdens hun reis naar “visible learning inside” om hun eigen voortgang in beeld te brengen. De betekenis van ieder onderdeel van de checklist is uitgelegd in de bijbehorende hoofdstukken van bovengenoemd boek van Hattie en het is noodzakelijk deze eerst te lezen, zodat deze betekenis duidelijk is.

Zorg ervoor dat iedereen de betekenis van iedere checklist begrijpt, laat vervolgens de checklist invullen waarbij men telkens het cijfer omcirkelt dat de mate van instemming met de uitspraak het dichtst benadert. De resultaten kunnen per school/per team en individueel bekeken worden.

1 Helemaal mee oneens	2 Mee oneens	3 Gedeeltelijk mee oneens	4 Gedeeltelijk mee eens	5 Eens	6 Helemaal mee eens
-----------------------------	-----------------	---------------------------------	-------------------------------	-----------	---------------------------

Geïnspireerd en enthousiast onderwijs	
1.	Alle volwassenen in de school onderkennen dat <ul style="list-style-type: none"> a. Er verschillen zijn tussen docenten wat betreft hun impact op het leren en de prestaties van leerlingen; b. Iedereen (schoolleiders, docenten, ouders, leerlingen) veel waarde hecht aan het realiseren van belangrijke positieve effecten bij alle leerlingen; c. Iedereen alert is op het ontwikkelen van expertise om positieve effecten op de prestaties te realiseren voor alle leerlingen.
	1 2 3 4 5 6 1 2 3 4 5 6 1 2 3 4 5 6
2.	Deze school beschikt over overtuigend bewijs dat al haar docenten geïnspireerd en enthousiast zijn, en dit moet het belangrijkste element zijn in de promotie van deze school.
	1 2 3 4 5 6
3.	Deze school heeft een programma voor de ontwikkeling van haar personeel dat <ul style="list-style-type: none"> a. Diepere vakspecifieke kennis van leraren bevordert; b. Het leren ondersteunt door analyses van de interacties van docenten met leerlingen in de klas; c. Docenten helpt om te weten hoe effectieve feedback te geven; d. Aandacht heeft voor affectieve kenmerken van leerlingen; e. De bekwaamheid van docenten vergroot om het leren van hun leerlingen op oppervlakte- en diepteniveau te beïnvloeden;
	1 2 3 4 5 6 1 2 3 4 5 6 1 2 3 4 5 6 1 2 3 4 5 6 1 2 3 4 5 6 1 2 3 4 5 6
4.	Het programma voor professionele ontwikkeling van deze school heeft ook als doel om docenten te helpen bij het zoeken van wegen naar: <ul style="list-style-type: none"> a. Het oplossen van problemen bij het geven van instructie; b. Het interpreteren van gebeurtenissen die in ontwikkeling zijn; c. Sensitiviteit voor context; d. Het bewaken van de voortgang van het leren; e. Het toetsen van hypothesen;
	1 2 3 4 5 6 1 2 3 4 5 6 1 2 3 4 5 6 1 2 3 4 5 6 1 2 3 4 5 6 1 2 3 4 5 6

f. Het tonen van respect voor iedereen in de school;	1 2 3 4 5 6
g. Het tonen van passie voor lesgeven en leren; en	1 2 3 4 5 6
h. Het helpen van leerlingen om complexiteit te begrijpen.	1 2 3 4 5 6
5. Professionaliteit op deze school wordt bereikt doordat docenten en schoolleiders samenwerken bij het verwezenlijken van "visible learning inside"	1 2 3 4 5 6

Planning	
1. De school heeft en de docenten gebruiken goed verdedigbare methoden voor:	
a. Het bewaken, vastleggen en het 'just in time' beschikbaar stellen van interpretaties over vroegere, huidige en beoogde prestaties van leerlingen;	1 2 3 4 5 6
b. Het op regelmatige basis bewaken van de vorderingen van leerlingen gedurende een schooljaar en over de jaren heen en het gebruiken van deze informatie bij de voorbereiding en evaluatie van lessen;	1 2 3 4 5 6
c. Het formuleren van doelen over de effecten op het totale leren van leerlingen die van leraren verwacht worden.	1 2 3 4 5 6
2. Docenten begrijpen de attitudes en gewoontes waarmee leerlingen naar de les komen en beogen deze zo te verbeteren dat zij een positief onderdeel van het leren worden.	1 2 3 4 5 6
3. De docenten binnen de school plannen series van lessen gezamenlijk, waarbij de leerdoelen en criteria voor succes samenhangen met specificaties van het curriculum die de moeite waard zijn.	1 2 3 4 5 6
4. Er kan worden aangetoond dat deze geplande lessen:	
a. geschikte uitdagingen opwekken die de leerlingen committeren om te investeren in leren;	1 2 3 4 5 6
b. gebruik maken van het vertrouwen dat leerlingen hebben dat zij de leerintenties kunnen verwezenlijken, en dit tot verdere ontwikkeling brengen;	1 2 3 4 5 6
c. gebaseerd zijn op verwachtingen van resultaten van leerlingen die terecht hoog zijn;	1 2 3 4 5 6
d. ertoe leiden dat leerlingen doelen hebben om leerstof te beheersen en opnieuw willen investeren in leren; en	1 2 3 4 5 6
e. Leerdoelen en criteria voor succes hebben die expliciet bekend zijn bij de leerling	1 2 3 4 5 6
5. Alle docenten kennen het curriculum grondig – in termen van inhoud, moeilijkheidsniveaus, en verwachte vorderingen – en delen onderling gezamenlijke interpretaties hiervan.	1 2 3 4 5 6
6. Docenten spreken met elkaar over de impact van hun onderwijs op de basis van bewijs over de voortgang van de leerling, en zij spreken met elkaar over hoe zij hun impact bij alle leerlingen kunnen maximaliseren.	1 2 3 4 5 6

Het starten van een les	
1. Het klimaat in de klas wordt, als het geëvalueerd wordt vanuit het perspectief van de leerlingen, als eerlijk gezien; studenten voelen dat het in orde is te zeggen "ik weet het niet" of "ik heb hulp nodig". Er is veel vertrouwen en de leerlingen geloven erin dat zij gehoord worden;	1 2 3 4 5 6

	en studenten weten dat het doel van de les is: leren en vooruitgang boeken.	
2.	In de docentenkamer is er een hoog niveau van onderling vertrouwen (waardering voor de rol van eenieder in het leren, waardering voor expertise, persoonlijke aandacht voor anderen, en een hoog niveau van integriteit) wanneer beleid gemaakt wordt en beslissingen over onderwijs genomen worden.	1 2 3 4 5 6
3.	De lerarenkamer en klaslokalen worden meer gedomineerd door een dialoog dan door een monoloog over leren.	1 2 3 4 5 6
4.	De klaslokalen worden meer gedomineerd door vragen van leerlingen dan door die van docenten.	1 2 3 4 5 6
5.	Er is een balans tussen spreken, luisteren en handelen van docenten. Er is eenzelfde soort balans tussen spreken, luisteren en handelen van leerlingen.	1 2 3 4 5 6
6.	Docenten en leerlingen zijn zich bewust van de balans van oppervlakkig, diep en conceptueel begrip in de leerdoelen.	1 2 3 4 5 6
7.	Docenten en leerlingen maken op een positieve manier gebruik van de kracht van medeleerlingen om leren te bevorderen.	1 2 3 4 5 6
8.	In elke les en in de hele school komt het labelen van leerlingen zelden voor.	1 2 3 4 5 6
9.	Docenten hebben hoge verwachtingen van al hun leerlingen, en zoeken constant naar bewijs om deze verwachtingen te controleren en vergroten. Het is het doel van de school om alle leerlingen te helpen zichzelf te overstijgen.	1 2 3 4 5 6
10.	Leerlingen hebben hoge verwachtingen van zichzelf wat hun leren betreft.	1 2 3 4 5 6
11.	Docenten kiezen pas als laatste stap in het plannen van een les de instructiemethodes en zij evalueren deze keuze in termen van impact op leerlingen.	1 2 3 4 5 6
12.	Docenten zien evaluatie en activatie van leren als fundamentele onderdelen van hun rol.	1 2 3 4 5 6

Tijdens de les: leren		
1.	Docenten begrijpen goed hoe leren de voortgang door verschillende niveaus van bekwaamheden, capaciteiten, katalysatoren en competenties inhoudt.	1 2 3 4 5 6
2.	Docenten begrijpen hoe leren gebaseerd is op het feit dat leerlingen meerdere leerstrategieën nodig hebben om te komen tot oppervlakkig en diep begrip.	1 2 3 4 5 6
3.	Docenten brengen differentiatie aan om te garanderen dat leren op betekenisvolle en efficiënte wijze gericht is op het bereiken van de leerdoelen van de les door alle leerlingen.	1 2 3 4 5 6
4.	Docenten zijn experts op het gebied van adaptief leren die weten waar hun leerlingen zich bevinden op het continuüm van beginnend naar capabel naar expert, wanneer leerlingen leren en wanneer niet en waar zij een volgende stap kunnen zetten, en zij kunnen een klimaat in de klas creëren om deze leerdoelen te bereiken.	1 2 3 4 5 6

5.	Docenten zijn in staat om meerdere manieren van weten en meerdere manieren van interactie te gebruiken in hun instructie en zij bieden meerdere mogelijkheden voor oefening.	1 2 3 4 5 6
6.	Docenten en leerlingen gebruiken meerdere leerstrategieën.	1 2 3 4 5 6
7.	Docenten gebruiken principes van 'backward design': van de resultaten (succescriteria) teruggaan naar de leerdoelen, vervolgens naar de activiteiten en middelen die nodig zijn om aan de succescriteria te voldoen.	1 2 3 4 5 6
8.	Alle leerlingen worden onderwezen in hoe doelbewust te oefenen en hoe te concentreren.	1 2 3 4 5 6
9.	Docenten beschikken over methodes om leren door de ogen van hun leerlingen te zien.	1 2 3 4 5 6

Tijdens de les: feedback		
1.	Docenten zijn zich bewust van de drie belangrijke feedback vragen ('waar ga ik heen? hoe ga ik daarheen?' en 'hoe kom ik daar het beste') en zij beogen feedback te geven die is toegespitst op deze vragen.	1 2 3 4 5 6
2.	Docenten zijn zich bewust van de drie belangrijke niveaus van feedback: taak, proces en zelfregulatie, en zij beogen feedback te geven die hierop is toegespitst.	1 2 3 4 5 6
3.	Docenten zijn zich bewust van het belang van positieve waardering, maar zij vermengen positieve waardering niet met feedback informatie.	1 2 3 4 5 6
4.	Docenten leveren feedback die is toegesneden op het punt waar de leerlingen zich bevinden in hun leren en proberen te bepalen dat deze feedback juist ontvangen is.	1 2 3 4 5 6
5.	Docenten gebruiken meerdere evaluatiemethoden om snel formatieve interpretaties te verschaffen aan hun leerlingen en hun onderwijs aan te passen om leren te maximaliseren.	1 2 3 4 5 6
6.	Docenten:	
a.	Bekommeren er zich meer om hoe studenten feedback ontvangen en interpreteren;	1 2 3 4 5 6
b.	Weten dat studenten feedback over voortgang meer waarderen dan corrigerende feedback;	1 2 3 4 5 6
c.	Weten dat studenten meer ontvankelijk worden voor feedback als zij meer uitdagende doelen hebben;	1 2 3 4 5 6
d.	Leren studenten doelbewust hoe zij feedback kunnen vragen, begrijpen en gebruiken;	1 2 3 4 5 6
e.	Onderkennen de waarde van feedback van andere leerlingen en onderwijzen leerlingen doelbewust om andere leerlingen aangewezen feedback te geven.	1 2 3 4 5 6

Het einde van de les		
1.	Docenten leveren bewijs dat alle studenten het gevoel hebben alsof zij zijn uitgenodigd in hun klas om effectief te leren. Deze uitnodiging behelst gevoelens van respect, vertrouwen, optimisme, en een intentie om te leren.	1 2 3 4 5 6

2. Docenten verzamelen bewijs over de ervaring van leerlingen in hun klassen met hun succes als veroorzakers van verandering, de mate waarin zij inspireren, en het delen van hun passie met de leerlingen.	1 2 3 4 5 6
3. Gezamenlijk analyseren docenten kritisch de leerdoelen en succescriteria en zij hebben bewijs ervoor dat:	1 2 3 4 5 6
a. Leerlingen de leerdoelen en succescriteria kunnen verwoorden op een manier die aantoont dat zij deze begrijpen;	1 2 3 4 5 6
b. Leerlingen voldoen aan de succescriteria;	1 2 3 4 5 6
c. Leerlingen de succescriteria zien als een passende uitdaging;	1 2 3 4 5 6
d. Docenten deze informatie gebruiken bij de voorbereiding van hun verdere lessen en leren.	1 2 3 4 5 6

Denkkaders	
4. De docenten en schoolleiders op deze school:	
a. Geloven dat het hun fundamentele taak is het effect van hun onderwijs op het leren en de prestaties van hun leerlingen te evalueren;	1 2 3 4 5 6
b. Geloven dat succes en falen in het leren van leerlingen veroorzaakt wordt door wat zij als docenten en schoolleiders deden of niet deden... Wij zijn veroorzakers van verandering!	1 2 3 4 5 6
c. Willen meer praten over leren dan over onderwijzen;	1 2 3 4 5 6
d. Zien meten als feedback op hun impact;	1 2 3 4 5 6
e. Gaan de dialoog aan, niet de monoloog;	1 2 3 4 5 6
f. Genieten van de uitdaging en trekken zich nooit terug tot "hun best doen";	1 2 3 4 5 6
g. Geloven dat het hun rol is om positieve relaties in de klassen en de docentenkamers te ontwikkelen;	1 2 3 4 5 6
h. Informeren iedereen over de taal van het leren.	1 2 3 4 5 6